

ԱՐՇԱՆՈՅՍ ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ

Հատը 3 մեծալիք Խզմիւր մէջ

ԿԸ ՀՐԵՏԱՐԱՐՈՒԹ ԶՈՐԵՔՈՐԹԻ ԵՒ ՇԵՐԸ ՕՐԵՐԸ

Դուրսերը 4 մեծալիք Հատը

Յ. Գ. ՍԱՎԵՐԵԱՆ

Համարատու — Տնօրէն

Տ Ա Ր Ե Դ Ի Ն Կ Ա Ն Խ Ի Կ

ԻԶՄԻՐ Օմմ. օսկի 1
ԴՈՒՐԱՐ Մէջհալի 6
ՕՏԱՐ ԵՐԿԻՐ Ֆրանք 25

Ծ Ա Ն Ո Ւ Ց Ա Դ Ի Ն

5 Դրուշ Թողը ՄԻԿ ԱՆԳԱՍՏ
2 Դրուշ ԵՐԿԻՐ ԱՆԳԱՍՏ
60 Փարս ԵՐԿԻՐ ԱՆԳԱՍՏ

Չ. Գ. ՊԱՐԱՐԱՐԱՆ

Հիմնադիր

Խ. ԴԵՐԶԱԿԵԱՆ, Կը տնօրինէ բաժանորդագրութեան եւ օժանդակման վե-
բաքերու բոլոր գործերը: Բուսիյէ-Պէտէսմէն

Որ եւ է գրութիւն, յօդուած կամ նամակ, որ ուղղակի ճնշորհրդով
կը վերաբերի, տնօրէնին կը դրուի: Այլիւ խանութիւ 17

ԻԶՄԻՐ, ԶՈՐԵՔՈՒ, 1/15 ՓԵՏՐՎԱՐ

Կ Ր Ո Ն Ի Կ Ո Ն

Բ Ա Ր Ն Ա Վ Ա Ն

Կոտայկոյ տաւանի դարերու Ս-
թիւնը ինչ որ աւանդութիւնը, որ
խրատըրմիւր սահող գարու բա-
րուցի ու հաճոյիցն համեմատ ձե-
ւափոխութեան ենթակայ եղած
հասարակային տնտեսանքէ մ'է,
թէեւ տակաւ առ տակաւ նուա-
զեւեւ եւ իր կարեւորութիւնը կո-
րուակող վրայ է, և զուգէ մօտ
դարերու մէջ հետքն իսկ ան-
յայտ բլրայ, քանի որ Բագրատի
պաշտօնը հարմարեւուն զեղեւո-
թեան այս յիշատակն իրաւունք
մը չունի յաւիտենական անշնչե-
լի մնալով տօնելի բլրայ, մարդ-
կային ցեղի նոյն իսկ գիտութեան
և բուսականութեան կառուցն հա-
սած սերնդեան մէջ, թէեւ, կը-
սենք, նուազեւեւ եւ իր կարեւ-
րութիւնն իրաւամբ կորուսելու
վրայ է, սակայն ահա ճիշտ այս
նուազման փնտրելու մէջ՝ այդ ան-
հետիւթի և դատապարտելի սով-
րութեան փնտրեմունքն աւելի զգալի
եւ աւելի չօշտօնելի եղած են, քան
թէ անկէ քանի մը ատրիներ առաջ
եւ այդ փնտրեմունքը կը տարածուի
այն երեք ճիւղերուն մէջ, որոցմէ
զատի երեւակայելի փնտ մը չկայ
մարդկային արարածին համար,
այսինքն փնտ նիւթական, փնտ
ֆիզիքական և փնտ բարոյական
Ստոյգ է թէեւ, որ մարդս գրե-
թէ ամեն փամ անդիմադրելի
հակամիտութիւն մ'ունի զբար-
եւութեան, ստոյգ է որ մարդ-
կային ընկերութիւնը, զանէ իր
մեծամասնութեամբն բնութեամբ,
աւելի կը շոյէ իր առ խրատեմուն
ունեցած կիրքերն և նոյն իսկ ա-
մեն ինչ զոհեւելու պատրաստ բը-
լալ կը թուի իր զրօսանայ ըս-
պէնքը չըկորուսելու համար, և
այդ հետամտութեան մէջ աշխ-
րան կը յառաջէ, աշխրան կը-
չափազանցէ, մինչ զի փնտն ու
փնտնող մտաւորութեան անհետման
հանգիստը, անանց անձ գնելու
արիւթիւնն իսկ կը կորուսէ: Այս
ամենն ստոյգ է թէեւ, սակայն
որքան փափաքելի էր, որ բա-
րոյականութիւնն ու բնաբն դաս-
տիարակութիւնը՝ զամ քանգգամ
սահմանադրելին մարդկային ցե-
ղին մէջ՝ ազգայն ու ժողովուրդ-
ներն յօշոտող և ընկերակցութե-
ան մարդկային մարդկային
թիւնները, որպէս զի բարոյա-
կան իմաստասիրութիւնն ու կեն-

սական տնտեսագիտութիւնն ան-
պատասխանատու մնային ընկե-
րութեան միջին և ստորին դասուն
առջեւ:
Անհատապէս բնութեամբ, այդ
մարդկային հետեւանայ վատ-
թարութիւնն հասարակային, այն
է, որ և է պաշտօնական պատաս-
խանատուութիւն մը չհարաբեր-
ելու վրայ: Այդպէս չէ սակայն,
երբ հաւաքապէս ըմբռնենք,
մանաւանդ խրատեմունք և զեղ-
եւութեան այն տեսակին մէջ որ
տեղի կ'ունենայ Բարեկենդանի
աւելի անթիւ:
Թէեւ մեր՝ այս տողերը գրե-
լուն բուն նպատակն ուրիշ է,
ինչպէս աւելի վաղ պիտի հաս-
կըցուի, սակայն զանց չբարձի
ընենք նաեւ անհատական փնտ-
նուց վրայ ալ թէեւ անհատի մը
ուղիղ, չբարձի անտեսենք այն
երեք փնտներն որոց կ'ենթա-
կայի՝ այդ խրատեմունք և զեղ-
եւութեան մէջ չափազանցող ա-
մեն անհատ:
Միջին և ստորին դասն աւելի
ենթակայ են այդ փնտներուն,
փնտնող անցած բլրայ կը թուին
այժմ՝ այն օրերը, գտնէ մեր եր-
կիրներուն մէջ, որ անհատական
և հարուստ դասն աւելի կը թա-
ւալէր բարեկենդանի շուտաւ-
թեան մէջ, մինչդեռ արդի ժա-
մանակներ միջին և ստորին դա-
սուց վերաբերող անհատներն ա-
ւելի միտում մ'ունին շուտա-
թեան:
Այս քաղաքներու հանդիպող
բոլոր բնութեամբ օրական կամ
շաբաթական և կամ ամսական
վարձքով ապրող անհատներն,
չունենալով ուրիշ որ և է աղբիւր
չափու, որք քրտնելով և ծանր
աշխատանք գումարած քանի
մ'ոսկին, սիրով զոհեւելու յանձ-
նառու բլրայ կը թուին գիտելին,
նուազելն և գաւաթին խրատեմ-
ունքն ու հաճոյիցն, նիւթական
հոս ծանրապէս կը փնտսի իրենց
համար, մինչ միւս կողմէ ֆիզի-
քականը կը խանգարի կերու խո-
մի և չաւայտութեան չափազան-
ցութեան ներքեւ ճնշուելով:
Այս երկու անդամահոսութիւն-
ները պատկերու կը փոխադրու-
րայական փնտնող, որ երկուքի կը
բաժնուի: Բարոյական փնտն ան-
հատական, բարոյական փնտն հա-
ւաքական կամ հասարակական:
Այս վերջին փնտն է ահա մեր
այս տողերը գրելուն բուն շարժ-
անքի մէջ: Վնաս մը՝ որ առաջին-
ներէն բարձրովն կը տարբերի
պատասխանատուութեան մը տե-
սակեալը: Որքան նիւթական,
ֆիզիքական և բարոյական—ան-

հատական փնտներն աղետ են
ուղղակի և բացարձակ ճնշումի
մ'ենթակայ բլրայ, կամ ուրիշ
խօսքով, որքան ատեն որ և է
պաշտօնական պատասխանատու-
թիւն մը հրաւիրելու բնութիւնը
չունին, — քանի որ անհատական
աղատութիւնն ամեն նախնական
սկզբունքն է դարձած մարդկա-
յին ընկերակցութեան մէջ —,
նոյնքան ալ վերջինն այսինքն
բարոյական—հաւաքական կամ
հասարակային փնտն ուղղակի և
բացարձակ պատասխանատու-
թիւն մը կը հրաւիրէ առ ինքն
և հետեւաբար զաւտմի ենթա-
կայ է, աւանց մեղաւորեալ բը-
լալու աղատութեան սկզբունքին
դէմ: Վնաս զի ծանօթ և ընդուն-
ուած ճշմարտութիւն մ'է, և ա-
մենուն յայտնի՝ որ աղատութիւ-
նը կը սահմանադրուի ուրիշ չը-
փնտնելու սկզբունք մէջ:
Հանք ուրեմն թէ ինչ է
խնդրոյն բուն սղին: Մեր ա-
ւարկած այդ բարոյական հասա-
րակային փնտն առաջ կուգայ
բարեկենդանեան այնպիսի տնա-
խմբութեան նախապէս ընթացքն,
որոյ զաւտմն ու արդիւնքն այ-
սօր անհրաժեշտ պէտք մ'եղած
է: Ամեն բարեկենդանի օրեր
կըտեսնուին զբայի հասարակու-
թեան մը վերաբերող խոսքի
խումբ անհատներ, որք ուրիշ
զբայի հասարակութեան մ'աղ-
բային պատիւն ու ցեղական տը-
ծանապատուութիւնը վերաբը-
լու ձախող ճանքան կը բռնեն:
Հասարակութիւն մը թշնամեմել
ծարձելով անոր նախնի կերպա-
րանքը, անոր լիզուն, անոր ձե-
ւերը, անոր ազգային սովորու-
թիւններն ու աւանդութիւնները,
մէկ խօսքով անոր էութիւնը,
միթէ հրաւեր կարգալ չէ՝ անոր
արդար զայրոյթին, միթէ գըր-
գաւ չէ՝ զինքն՝ որ իր պատիւն
անարգող այդ տօնախմբութեան
դէմ, նոյն իսկ անոր վերաբը-
կան հասարակութեան դէմ ու
ատերութիւնն անուշանէ: Ինչ
քանի կը ծառայէ ուրեմն, զբայի
հասարակութեան այնքան ա-
ւելիմեմել մէջ՝ սիրոյ և բարե-
կամեմելու գրաւակներն փոխա-
նակին, երբ այսպիսի հանրային
օրհանգիստ մ'առնուի, իսկոյն,
յախուռնօրէն ամեն անտանելի
թշնամեմել կուղղեն առ մի-
մեման: Ինչ որ բերգութիւն, ինչ
կամեմելութիւն և Ամբողջ տար-
ուան մէջ աշխրան խնամում և
փութում բարձրացուած չենք
այդ օրուան մէջ, մէկ բողբոյս
հիմնադրուած ընելու վարձքը,
ճշմարիտ, դարձեւ ի դարձ հա-

կասութիւններու մէջ գրող
մարդկային ընկերութեան միայն
կենդանի վերաբերումն: . . . Սաւա-
նային ճշմարտութիւն, սակայն իրողու-
թիւնն է այն: Ստոյգ է թէեւ,
ինչպէս վերն ակնարկեցինք, որ
հասարակութեան ստորին դա-
սերն են այդ դատապարտելի
յանդգնութիւնն ընդունելը, ու-
կայն անոյ մէկտեղ իրողութիւ-
նը չըգտնող հանրային բնու-
թիւն մ'ունենալէ, երբ հրապա-
րակի վրայ կըլլայ իրողական
կոթիւնային թէ՛ բարձր և թէ՛ ստ-
րին կարգերուն, և որ ցաւային
է՝ ի տես պաշտօնական մարմնոց
և իշխանութեանց: Երբ ազգային
արժանապատուութիւնն է որ կ'ա-
նարկուի, երբ հասարակութեան
մը պատիւնն է որ կը թշնամեմ-
ուի, նոյն ազգային կամ նոյն հասա-
րակութեան հաւաքական սրբա-
մտութիւնն ու անուշութիւնը կը
հրաւիրուին անոյ մէջ, ինչ է ինչ-
պէս որ բլրայ այդ անարգանքն
ու թշնամեմելն ի գործ դնող մի-
ջոյց: Սխալ է ենթադրել թէ,
աւանդ և ստորին անձեր ինքնով
այդ իրողութեան հեղինակներն
անտեղի է կարեւորութիւն ըն-
ծայել առ այն: Բարոյական սխալ
է այդ ենթադրութիւնը, փնտ
զի որքան ալ կարեւորութիւն
չընծային անոր ուսեալ և լու-
սամիտ անձինք, միշտ ինչպիսի
այն է՝ որ երկու հասարակու-
թեան անտեղի կը գործուին այդ
թշնամեմելն ու նախապէս, միշտ
հանրային բնութիւն մ'ունի իր-
դիւրը՝ որ քիչ ցաւալի հետեւանք
ներ ունեցած չէ անցելոյն մէջ,
այդ երկու հասարակութեանց
աշխրան առջեւ տնտես գոյն մ'առ-
նելով: Միթէ տնտեսած չեմ
անոր աղետալի հետեւանքները,
միթէ պատահած չեմ մահաբեր
կոթիւնն ու արիւնահեղութիւն-
ներ՝ հայ և յոյն, կամ հայ և
կաթոլիկ, կամ հրէայ և յոյն
հասարակութեանց վերաբերող
անհասանելու և խուսափելու մէջ,
ճիշտ առարկայ ունենալով ի-
րենց վերաբերական հասարակու-
թեանց պատիւն ու ազգային բը-
ղաւորմը: Պարզ չէ՝ ուրեմն որ
ինչպիսի հանրային է հոս, և կը-
սին ու անտեղութիւնն ուղղակի
երկու գոյնի հասարակութեանց
մէջ բորբոքած է, թէեւ նորա
հեղինակներն բլրան քանի մ'ան-
հատներ կամ խուսափելու ինչ
ուրեմն այս շարեայ դարձան:
Պիտի վարձելու ցուցնելու:
Կրօնքն ի վաղուց առաջին ա-
թուր դրուած է մարդկային
սեռի սրտին մէջ: Կրօնքն ամեն
ինչ էր անցեալ դարուց մէջ, իսկ

յարգանք մ'ունի ներկայ օրե-
րուն մէջ, Կրօնական անհատ-
ներն էր և է կրօնէն, ուստի կը-
րօնականը ծաղրել կրօնք թը-
նամանել էր, և կրօնք թշնամե-
մել անցելոյն մէջ ոճիւր, ներկա-
յին մէջ քաղաքականութեան և
քաղաքականութեան դէմ մե-
ղանք էր:
Բարեկենդանեանց քրտնի ծաղ-
րուն ու բըլիւններն սկսած էին
արդէն մօտ տարիներու մէջ ի-
րենց առարկայ բնորոշ կրօնա-
կանն իր ծիսին յատուկ զգե-
տովն ու իր ժամերգերու յատուկ
եղանակաւ: Անհագործելի
էր այս, ուստի կրօնականը ծաղ-
րանք, իր վերաբերական աղ-
գին պաշտօնական մարմնի բը-
ղաւորքը, և ձեռնհաս իշխանութիւ-
նը, արդիւնք բարեկենդանեանց
խրատեմունքն այդ եղանակը:
Այսպէս կը պահանջուին քաղաքա-
կանութիւնն ու քաղաքականութե-
անքը, այսպէս կը պահանջուին
նաեւ հասարակային անդորու-
թիւնն անորմէ և անորմով պա-
հելու գոյնութիւնը:
Եւ ինչ կըմտածեն հասարա-
կութեանք՝ իրենց ազգային ար-
ժանապատուութեան վերաբերող
տեսնելով, ինչ կըմտածէ ձեռն-
հաս իշխանութիւնը, երբ լըն-
դիւրն ու յոյս հասարակութեան մը
նախնի կերպարանայ, անոր լը-
ուին, անոր ազգային աւան-
դութեանն ու սովորութեանցը
մէկ խօսքով անոր պատկերն և
էութեան անարգանայ ենթակայ
բլրայուն և ազգային հետեւանք-
ներ յառաջ գալուն վրայ կը-
դառնայ: Ազգի մը լընդիւրն, սո-
վորութիւնն ու նախնական ա-
ւանդութիւնները, անոր պատիւն
ու էութեան արդեօք չեմ ար-
ժանի գոյնալիւր իրօնականին
հաղորդութեան և երգեցողութեան
եղանակին հետ . . .
Եթէ կրօնաւորը ծաղրուած
տեսնել անհետելի է քաղաքակա-
նութեան և քաղաքականութեան
տեսակետով, հապա օրքան ան-
տանելի, որքան անհագործելի
է՝ զգացումներու ամեն նախ-
նականներն ունենալով և վերա-
ւորուած տեսնելը, որքան տնտե-
ս է հանդիսատես բլրայ հոս ուր
հրապարակաւ կը ծաղրուի լընդիւր-
կենդանային ազգային սովորութիւն-
ները ու արժանապատուութիւնը,
կանարգութիւն պատկեր ու էութե-
անք լընդիւրն չեմ միթէ բնական չէ՝
որ զբողոք, զայրամաս և վրէժ-
խնդրութեան շար ոգիէն փոր-
ձուի, ինչպէս եղած են շատեր
և ի վերջոյ աղետալի հետեւանք-
ները կըմտ:

ԱՂԳԱՅԻՆ

(Տե՛ս նախորդ էջը)

Մինչև յարգ ցոյց տուողներ մեր մի քանի շարունակելի յօդուածներով միջոցաւ Մեզուի հաւատարմութիւնն արդարեւ առաւելու հասնում ենք 83ի 116րդ համարը, որով նա բուն կերպով յարաւանդում է խեղճ Իփեքեանի վերայ, ինչպէս և իւր Գաղղիին Ֆելիք-ՏՕՆ խորագրի ներքեւ, և որովհետեւ զմեզ զբոլորող կըլինէ նոյն իսկ Մեզուի այն վարժունք ինչպէս կանխաւ ասացինք, մի այնպիսի անձի նկատմամբ, որ արդէն չէր ի մեզ... և որ այսօր բնաւ չէ ի մեզ, այլ սա՛ ունէ իւր յատուկ նշանակութիւն, որը կամենում ենք պարզել, բացատրել, որպէսզի իւրաքանչիւր ոք գիտենայ թէ՛ «ամեն մեր մարդ»-ին ծիծաղող չէ կարելի իրեն հայր ճանաչել» և թէ՛ նա մենք մի ասածներ շատ ու շատ ջուր են վերցնում, բայց մեր ժամանակի նաև թղթակցական անձուկ պաշտօն չընտրելով մեզ էֆէրէ Բեքտով ման գալ, ստիպւած կըլինէ մեր հարեանդի կերպով քննել ինչ որ մեր Աղբիւն ծանօթ հարցին է վերաբերում:

«Մեզու» իւր վերջնական համարում այսպէս է ասում. «Մեզու» ներկայ համարում արտատրուած ենք Հայրենիքի» և 1448 համարից Վաթնիկական բնութեան եղանակ և կաթողիկոսական նուիրակն վերադարձով նամակը մեծ Իփեքեանի, որ տանկահարկի մէջ աղգային լուսաւորութեան ասպարէզում, եթէ ոչ առաջնակարգ, գէթ յոյժ նշանաւոր դեր է խաղացել աղգային ժողովի մէջ իրեն պատգամաւոր ճարտասաններից և խոհեմ և կշիռ ունեցողներից մէկն է եղած և վերջին ժամանակ կաթողիկոսական խնդրի վերաբերութեամբ շատերը մեր թէ՛ տեղական և թէ՛ Վ. Պոլսի մամուլում նորա խօսքերին «ipse dixit» ի վճռական կերպարանք և նշանակութիւն են տուած, որովհետեւ նա այդ խօսքերը գրել է մահուան մահճի մէջ. երևելի տրամադրանքներն:

Այսպէս ուրեմն «Մեզու» հենդում է թէ՛ Տաճկաստանի հայերին և թէ՛ խեղճ Իփեքեանին և այս հենդում «երևելի» տրամադրանքներն հերքելու համար ձեռք է առնում իւր «Եֆէրէ»-ի «մահուան մահճի մէջ» գրուած մի տեսութեան առթիւ իւրենց «ես յոյժ յարգելի անձնաւորութեան հայեացքը» քննադատել: Այսպէս «Մեզու» ճամբայ է ընկնում մի կողմից հենդակով Տաճկահայերին և Իփեքեանին և միւս կողմից իւրենց «ես յոյժ յարգելի անձնաւորութիւն» ցոյց տալով խեղճին. խաբէական ձեռնարկութիւն:

Ողբացեալ Իփեքեանի յօդուած բաժանված էր երեք որոշ կէտերի, ինչպէս՝ Ա. Վաթնիկական բնութեան եղանակ, Բ. Վաթնիկական նուիրակը, Գ. մի վաթնիկականութեան յարմարագոյն անձը. սակայն մենք «Մեզու» մէջ միայն առաջին երկու կէտեր քննադատում ենք:

տեսնում և ինչ վերայ խոր լուսութիւն պահպանուած էր լինում, անշուշտ սա՛ մի նշան է հաւանութեան, ուրիշ մեծ արդար չին Գ. կէտ վերջի թողնելով՝ միաների մասին ասածներ մի անգամ քննենք թէ ինչ է նրա կամեցողութիւն:

«Մեզու» միշտ և հանդուրաքարողում է թէ Վաթնիկական պէտք է աւելի Ռուսաստանից ընտրուած լինէ, որովհետեւ կան հանգամանքների և միւս անգ. «Հայ եկեղեցւոյ վարչական գործերի մէջ» չեն վարժված և բնական խելք ցոյց տուած. բայց թէ Տաճկաստանի հայ եկեղեցականք «... պաշտօններ լինելով» «Հայ եկեղեցւոյ վարչական գործերի մէջ» չեն վարժված և բնական խելք ցոյց տուած, ուստի իւր այս անուշական ոյժ տալու նպատակաւ, որը պաշտօնական է մի այլ թաղանթի նպատակ, դարձեալ նոյն համարի (114) առաջին էջի, հինգերորդ սիւնակի սկզբում այսպէս է ասած. «Այս պատճառով էլ էլ իմանալով Վաթնիկական լիազօր հոգեւոր իրաւասութեան անձանք, համաձայն Հայ եկեղեցւոյ կանոններին, ընդունած էինք մենք իրապէս իսկ Ռուսաստանում, ուստի և պահանջած, որ այնպիսի անձն ընտրվի, որ առաւելագոյն տեղական լինի Ռուսաստանի կարգերին, Ռուսահայ յոյ մտաւոր և բարոյական պիտոյքներին, Ռուսաստանի հայ եկեղեցականաց վիճակին»:

Մեզուի այն ասածները յայտնապէս երևում է թէ ինչքան էլ մի մեծ պաշտօն չէ տալիս ազգայն կաթողիկոսին, նրա լիազօր հոգեւոր իրաւասութեան սահմանը պարփակելով համաձայն Հայ եկեղեցւոյ կանոններին (1) «Իսկ Ռուսաստանում» էր ուրեմն խեղճ Իփեքեանին դատաւիտում է «Էլ իմանալով Վաթնիկական Տաճկահայերի վերաբերութեամբ» մի կրաւորական դեր յատկացնելիս, ոչ ապաքէն ինքն էլ նոյն բանն արած է. բայց երբ թէ Մեզու յետոյ զվշտ լով առաջին գրածի վերայ և կամ գէթ խօսած լինելու արդար հարուածում է Իփեքեանին, և կրաւորական դերից դուրս քաշել նոր քննարկի կաթողիկոսին, բէ՛հ...:

ՆՈՒՅՆ

Ե Դ Ի Պ Տ Ո Ս

Պեֆէրէ Էֆէքեան կ'ըսէ թէ, անգլիական զինուորային իշխանութիւնը նամակ մ'ուղղած է երկաւորական վարչութեան, որով կը խնդրէ, որ 1882 թուականի մանէն ի վեր անգլիական զօրային իշխանութեան փոխադրան համար եղած ծախքին մէկ ցուցակը, նոյնպէս յիշեալ թուականէն ի վեր անգլիական սպայակոյտին կողմանէ գրուած հետադիմութեան հաշիւը շինուի:

Բարձր այդ ծախքերը, կը յաւելու յիշեալ թուական, անգլիական վարչութեան կողմանէ պիտի վճարուին Եգիպտոսի Դանձուն, որ գրեթէ 130,000 ուղղող դուար մ'է:

(1) Որ հայ-եկեղեցւոյ՝ և սա՛ չէ յայտնում:

THE LONDON PHARMACY

Դ Ե Դ Ա Ր Ա Ն Լ Օ Ն Տ Օ Ն

Ա Մ Ո Ւ Ե Ե Լ Ե Ն

ԱՆԳԼԻԱՅԻՆ ԵՒ ՕՏԱՐ ԲԻՍԻՆԵՍԻՍ Ի ԶՄԻՆԻՍԻԱ

ՈՅՏՈՅՈՅ

MOORE'S — Chilblain Liniment
անկրէպ րուսում ուռնցներու:
MOORE'S — Chilblain Salve —
խոցոտած ուռնցներու համար:
MOORE'S — American Bay Rum
Մազերը բարեկարգելու և ճոխացնելու համար:

MOORE'S — «Perfect» Huile de Foie de «orue avec extrait de Malt»
Այս ձկան իւղն ալ ամենակատարեալ դեղ է սնունդ է գիրնաւոր համար, գործածելու եղանակը և համը խիստ հաճելի և օգտակար է և արդիւնքն ալ զօրաւոր: Այս ձկան իւղը նորմալ կիւր Մօրիսն ձկան լեւորդի իւղին 0)0ին 50 ծանրութիւնը կը պարունակէ, իւր ներդրումը իւրեւր ուղղակի դեղերային մանրակերպ վրայ կ'ազդէ:

MOORE'S — Glycerine and Honey Jelly
Ձեռները, երեսը և մանանդ մորթը կակուղցնելու և տաքն ու հոգն առնելու ամեն կերպ արհեստագործութիւնները անհետացնելու:

MOORE'S — American pick-me-up Bitters
Այս դեղը ուժաւոր ստամոքսային և արտաբերութեան:

MOORE'S — Guérison speciale (patent)
Քրոնիկ հիւանդութեանց շանց ու ձիոց համար:

MOORE'S — Celebrated Egg Julep
Այս պարզ բաղադրութիւնը որ հաւկթի գեղնուցով շինուած է գերազանց է քան ամեն միւս օգտաւն ներկերէ (պոյա) և ընդ հանրապէս Hair Washes անուանով կրճատուի (մեզ լուարու):

MOORE'S — Terebene Soap
Չանհար նորութիւն այս թուանքի թաղանթ մորթը կը կակուղցնէ և կը կոկէ:

MOORE'S — Quinine Hair Lotion
Մազերը լուարու, ուռնցներու և թեփերը անհետացնելու համար յանձնարարուած:

MOORE'S — Nigrine
Մազի ներկ վարկեանական և անկոպիս:

MOORE'S — Rosamery Hair Wash
Վիտալ թեփերը անհետացնելու, և անոնց զոյու իւրեւր արդիւնքը համար:

MOORE'S — Petroleum Pomade
Այս մանաւորապէս կը պատուիրուի հերթափոխութեան համար երբ կնտութիւն ըլլայ կամ մանգերը կարճ և տկարացոյն են, յայտնաւոր իւր ազդուազօր յատկութիւնները երևան կը ընեն նորարոյ մազերու յորդաւատ անմամբ:

MOORE'S — Eau de Jouvence (Dorée)
Պարզ լիւր պէս անմեղ հեղուկ մի: Այս հեղուկութիւնը գործածութեան մազերը աստիճանաբար այնպիսի օսկեղոյն խաղտելութիւն մի կը պատանան որոյ վերայ արեւը բարձր կ'ըսքանցուի:

MOORE'S — Callicura
Դիւրին և հաւաստի ապաքինութիւն կողմնակա:

MOORE'S — Lait Virginal
Կանչի ճերմակեցնելու և թարմանցնելու և չիկութեան բիծերը անհետացնելու համար:

B. DIOGENIS & Co

Վ. ՏԻՕԵՆԻՍ ԵՒ ԸՆԻ

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՎԱՃԱՌԱՅՈՒՆՔ ՏԻՕԵՆԻՍ ԵՒ ԸՆԻ

ԸՆԴԱՐՁԱՌԻՐ ՎԱՃԱՌԱՅԱՆԴՆԻՍ

ԶՄՐԱՆ ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ՆՈՐԱՅԵՆԻՍԻՍ

Խիստ չափաւոր գիներով ի վաճառ գրուած են և և գունաւոր ամենապէղ զեյիկ մետաքսեղներ, լիտի ընտիր թաւիկներ, միաշարք և զճաւոր Սուրեններ, և և գունաւոր ամեն նորաձեւ վէլէթներ:

Կանանց, փոքր աղջիկներու և տղայոց համար ամեն կերպ ձևաւոր ՍՏԵՆԸ, զորքերով Մաթենները, պատրաստ հանդերձները, Գաթենները, Փէլեանները, Մաթենները, Մաթի վերաբերեալ ամեն հանդերձեղները, ճերմակ կեղծները, Գաթենները, ասոնք ամենքն ալ ունին այն մասնաւոր վաճառքի իւրեւր որ միշտ նշանաւոր ըրած է մեր գործարաններու հաստատութիւնները:

Նշանաւոր են բոլորեւ համար նորանոր և այժմ նորաձեւութեանց համապատասխանող նիւթերը, թիւնեղները (լինո), կտանները, և ամեն տեսակ բեզեղներ որը մեր վաճառատունն ի հանդէս գրուած են:

Ունին նոյնպէս հազարաւոր տեսակ հիւսիկներ աման գիներով, որոնցով կրնայ խիստ վաղելու և ճարակաւ Թաթեններ և Ռաթեններ շինուի:

ԱՆՀԱՄԱՐ ՏԵՍԱԿ

Տաթեններ, զորքեր, ասեղնագործութիւններ, ծաղեր, երկը և ժապաւններ, Լաթեններ, ծաղիկներ, փետուրներ, փեղկներ, քորկներ, վեղնոցներ, փողկապներ, չալիկներ, ֆանելա չալիկներ, գուլպաներ երկար և կարճ, թաշկիւններ, կաշեղէն և մետաքսեղէն ձեռնոցներ, հովազարներ, անձրեւանց և հովանոցներ:

Բարդի և լոնարոյի առաջին կարգի վաճառատանց ամեն տեսակ անուշահոտութիւններ, արծաթեղէն, օսկեղէն և նմանողական գործարկներ, արծաթեղէն և արծաթագործ նիւթեր, կաշեղէն իրաց վաճառքներ, մանկանց համար զանազան տեսակ խալալիկներ, կաշեղէն: Մետաքսեղէն, բամբակեղէն և քիւնեղէն կարի դերձաններ: Ասեղնագործելու և հիւսելու համար բոլորեւ Գանալէցայի, չուխայի և թաւիկի (գաթիկի) վրայ թէ՛ սկսուած և թէ՛ լրացած ասեղնագործութիւններ և այլն և այլն:

Բոլոր այս նիւթերն ու վաճառքներն արժանի են ուղղութեան իրենց զանազանութեամբ, ընտրութեամբն ու ամանութեամբ:

